

Колдубовська Д. А., канд. екон. наук Редько В. Є.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Міжнародна організація Туризм ООН (UN Tourism) визначає туризм на сільських територіях (rural tourism) як «тип туристичної діяльності, де досвід відвідувача пов'язаний з широким спектром продуктів і, як правило, включає взаємодію з природою, сільським господарством, сільським способом життя / культурою, риболовлею та оглядом визначних пам'яток [1]. Діяльність у сфері сільського туризму здійснюється в заміських (сільських) районах з такими характеристиками:

- 1) низька щільність населення,
- 2) у ландшафті та землекористуванні переважають сільське та лісове господарство,
- 3) спостерігається традиційна соціальна структура та спосіб життя [1].

Зважаючи на те, що сільський туризм є важливим напрямком для розвитку регіонів, де домінує сільське господарство, існує кілька конкретних проблем, що гальмують його розвиток в Україні:

1. Головною проблемою є брак розвиненої туристичної інфраструктури в сільських районах, що ускладнює процеси залучення туристів. Відсутність надання сервісу високого рівня в готелях, ресторанах та інших послугах у сільських районах знижує задоволення від туристичного відпочинку.

2. Нагальною є стабільна та прозора підтримка з боку уряду, яка б сприяла розвитку сільського туризму через інвестиції та регулювання. Відсутність ефективної рекламної кампанії та маркетингових стратегій знижує обізнаність та привабливість сільського туризму для місцевих та зарубіжних туристів. Недостатній рівень співпраці між місцевими органами влади, підприємцями та іншими зацікавленими сторонами при розвитку сільського туризму. Відсутність професійної підготовки та кваліфікованих кадрів для надання якісних туристичних послуг у сільських районах. Головним суб'єктом надання послуг з сільського туризму є сільська родина, яка може не знати правових, організаційних та сервісних вимог до туристичного обслуговування [2].

3. Гальмують розвиток сільського туризму в Україні питання до безпеки та збереження здоров'я туристів, недоліки у відносинах між місцевими жителями та туристами, що може призвести до конфліктів і негативного впливу на репутацію місцевості як туристичного напрямку. Іншими факторами, які ускладнюють розвиток сільського туризму в Україні, є відсутність стандартів якості та сертифікації для сільських туристичних послуг, нестача фінансових ресурсів для впровадження інновацій та розвитку інфраструктури.

4. Ще однією суттєвою проблемою є недостатнє використання потенціалу та ресурсів місцевих громад для розвитку сільського туризму. Часто сільські регіони мають унікальні природні та культурні ресурси, які можуть привертати увагу туристів, але їх не використовують належним чином через відсутність управління та планування. Наприклад, розвиток тематичних маршрутів, організація майстер-класів з місцевих ремесел або кулінарних традицій може стати привабливими для туристів, але ці ініціативи часто залишаються нереалізованими через відсутність координації та підтримки.

5. Додатково, серед проблем розвитку сільського туризму в Україні можна виділити екологічні аспекти. Відсутність заходів з управління відходами та переходу на екологічно чисте господарство можуть стати перешкодою для формування привабливості сільського туризму для відповідальних та екологічних туристів. При збільшенні потоку туристів може виникати негативний вплив на навколишнє середовище, місцеву культуру та соціальну інфраструктуру. Недоцільне використання природних ресурсів, забруднення навколишнього середовища та перенаселення можуть призвести до втрати привабливості регіону для туристів та негативно вплинути на якість життя місцевого населення.

Для вирішення цих проблем необхідно розробляти і впроваджувати стратегії сталого розвитку сільського туризму, які враховуватимуть потреби місцевого населення, збереження природних та культурних ресурсів, а також сприятимуть сталому зростанню туристичного бізнесу. Такі стратегії можуть включати в себе розвиток екотуризму, впровадження екологічних стандартів для сільських садіб і туристичних підприємств, залучення місцевого населення до процесу планування та управління туристичним розвитком, а також впровадження систем моніторингу та контролю за станом навколишнього середовища.

Для вирішення проблем розвитку сільського туризму в Україні необхідно застосувати комплексний підхід, який буде спрямований на:

– активізацію співпраці державних й місцевих органів влади з громадами і паралельно на створення та підтримку туристичної інфраструктури в сільських районах;

– підвищення якості послуг шляхом навчання та підготовки персоналу у галузі гостинності та туризму;

– розробку та впровадження ефективних маркетингових стратегій для просування сільського туризму на ринках, в тому числі за кордоном;

– забезпечення стабільної урядової підтримки через фінансові стимули, прозорі процедури ліцензування та регулювання;

– залучення місцевого населення до управління туристичним розвитком своїх територій через врахування їхніх інтересів, потреб й мотивацію;

– реалізацію принципів сталого розвитку, що включають збереження природних та культурних ресурсів й забезпечення соціальної відповідальності.

Ці заходи спільно можуть сприяти розвитку сільського туризму в Україні, забезпечуючи його сталість та успішність у майбутньому. Залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури, підвищення обізнаності про принади сільського відпочинку та формування позитивного іміджу України як туристичного напрямку на міжнародному рівні сприятимуть зростанню потоків відвідувачів у сільські регіони. Водночас, важливо забезпечити збалансований та сталий розвиток сільського туризму, щоб мінімізувати негативний вплив на довкілля та зберегти автентичність місцевих громад.

Список використаних джерел:

1. UN World Tourism Organization. Rural tourism: website. URL: <https://www.unwto.org/rural-tourism>.
2. Кадош С.В., Редько В.Є. Теоретичні і практичні аспекти розвитку сільського туризму в Дніпропетровській області. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8497>.